

[Ministeren for skatter og afgifter]

Foreningerne udsteder omsættelige indlånsbeviser (certifikater) til medlemmerne for deres indskud. Når udbytter og renter opsamles i foreningen, vil værdien af certifikaterne alt andet lige stige år for år.

Salg af certifikater sidestilles med salg af aktier, men hvis medlemmerne holder sig til at sælge certifikater efter to års besiddelsestid, omfattes fortjenesten af reglerne om særlig indkomst. På grund af det fradrag, der opnås ved avanceopgørelsen, og det almindelige fradrag i særlig indkomst på 6.000 kr. vil det i almindelighed være muligt for certifikatejerne at sælge certifikaterne uden beskatning af fortjenesten.

Denne ordning findes mindre rimelig i forhold til de beskatningsregler, der gælder for personer, der sparer op i værdipapirer på normal vis.

Det foreslås derfor, at de omhandlede investeringsforeninger skal beskattes af deres indtægter i form af udbytter og renter på linie med aktieselskaber. Foreningerne vil dog efter lovforslaget kunne undgå denne beskatning ved at ændre deres vedtægter således, at de indtjente udbytter og renter årligt udloddes til medlemmerne og dermed indkomstbeskattes løbende hos disse.

Lovforslaget indeholder en række overgangsregler af mere teknisk karakter om fastsættelse af afskrivningsgrundlag for driftsmidler m. v. og om opgørelse af fortjeneste og tab på fast ejendom og værdipapirer, der skal finde anvendelse ved beskatningens indtræden for de investeringsforeninger, der vælger at fortsætte med at lade udbytter og renter blive stående i foreningen.

Jeg har samtidig for det høje ting fremsat et forslag til lov om ændring af selskabsskatteoven, hvorefter selskabsskatten foreslås forhøjet fra 37 til 40 pct. De af nærværende lovforslag omfattede investeringsforeninger foreslås derfor også beskattet med 40 pct.

Hvis de omhandlede foreninger ikke ændrer deres vedtægter som følge af den nu foreslåede beskatning, vil denne med en selskabsskatteprocent på 40 indbringe et provenu, der for skatteåret 1981-82 skønsmæssigt kan anslås til ca. 43 mill. kr. Heraf vil ca. 7 mill. kr. tilfalde kommunerne.

Vælger foreningerne eller nogle af disse derimod at ændre deres vedtægter, således at rente- og udbytteindtægter udloddes, vil medlemmernes indkomstskat blive forøget.

Det er meget usikkert, hvor stort et merprovenu der i så fald vil blive tale om.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til folketingets hurtige og velvillige behandling.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af investeringsfondsloven og etableringskontoloven. (Ophævelse af adgang til forlods afskrivning på kommanditanparter).

(Lovforslag nr. L 52).

Udviklingstendenserne i den danske økonomi tegner sig ret mørke som følge af energiprisstigningerne og de afsvækkede internationale konjunkturer. Dette har i særlig grad konsekvenser for betalingsbalance, beskæftigelse samt pris- og omkostningsforhold. Regeringen har derfor besluttet at fremlægge et samlet afbalanceret sæt af foranstaltninger til afhjælpning heraf, jfr. i øvrigt statsministerens redegørelse i forbindelse med fremsættelse af lovforslagene. Nærværende lovforslag er et led i dette samlede kompleks af økonomisk-politiske foranstaltninger.

Lovforslaget går ud på at ophæve adgangen for kommanditister til at anvende henlæggelser til investeringsfonds og indskud på etableringskonti til forlods afskrivning på aktiver, der er omfattet af kommanditanparter.

Efter investeringsfondsloven kan selvstændige erhvervsdrivende henlægge indtil 25 pct. af overskuddet til investeringsfonds. Henlæggelsen kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Et til henlæggelsen svarende beløb, for regnskabsførende dog kun 50 pct. af henlæggelsesbeløbet, skal indskydes på en konto i et pengeinstitut. Lønmodtagere kan på tilsvarende måde indskyde indtil 20 pct. af nettolønnen på etaleringskonto i et pengeinstitut og fradrage indskuddet i indkomsten.

Investeringsfondshenlæggelserne og etableringskontoindskuddene skal anvendes til forlods afskrivning på aktiver, som den pågældende anskaffer til sin selvstændige virksomhed. For etableringskontoindskud gælder dette, når lønmodtageren etablerer sig som selvstændig erhvervsdrivende. Etablering anses for sket, når der er anskaffet aktiver af

[Ministeren for skatter og afgifter]

nærmere angivne arter for mindst 30.000 kr. I forbindelse med den forlods afskrivning frigives de bundne midler. For regnskabsførende frigives altså 50 pct. af henlæggelsen til investeringsfond, og i øvrigt frigives et til henlæggelsen, henholdsvis etableringskontoinnskuddet, svarende beløb. Da der ved henlæggelsen til investeringsfond og indskud på etableringskonto er indrømmet fradrag i indkomsten, kan den forlods afskrivning ikke fradrages. Denne forlods afskrivning reducerer det fremtidige afskrivningsgrundlag.

Er investeringsfondshenlæggelsen ikke anvendt til forlods afskrivning inden 12 år, skal henlæggelsen med et årligt tillæg på 5 pct. medregnes i den skattepligtige indkomst for det indkomstår, hvori fristen udløber. Tilsvarende beskatning af etableringskontoindestændet skal ske, hvis etablering ikke er sket inden for en frist på 10 år, dog tidligst når skatteyderen fylder 40 år.

Kommanditister hæfter i modsætning til komplementaren alene med et begrænset beløb. Kommanditisten beskattes på samme måde som interessenter af en til kommanditanparten svarende andel i selskabets indkomst og kan afskrive på sin anpart af selskabets afskrivningsberettigede aktiver. Efter praksis kan underskud inkl. skattemæssige afskrivninger dog alene fradrages inden for hæftelsesbeløbet.

Kommanditister kan på samme måde som andre skattepligtige anvende investeringsfonds- og etableringskontomidler til forlods afskrivning på kommanditaktiver og få frigivet de dertil svarende beløb, der er bundne i pengeinstitutterne. Denne forlods afskrivning og frigivelsen af indskudsmidler er ikke som andre afskrivninger begrænset til hæftelsesbeløbet, endsi­ge til det beløb, der faktisk er indbetalt til selskabet.

Formålet med gennemførelsen af investeringsfondsloven var at give selvstændigt erhvervsdrivende mulighed for at foretage henlæggelser, der kunne fradrages i indkomsten, til senere anskaffelser af afskrivningsberettigede aktiver til den selvstændige erhvervs­virksomhed. Formålet med etableringskonto­loven er at give lønmodtagere tilsvarende muligheder for at etablere sig som selvstændigt erhvervsdrivende.

Som de gældende regler er udformet, medfører de efter regeringens opfattelse en betydelig risiko for, at mange skatteydere ved

hjælp af kommanditselskabsformen anvender investeringsfondsordningen og etablerings­kontoordningen til at opnå en skattebesparelse, som ikke kan anses for rimeligt begrundet i formålet med ordningerne. Ved investering i et kommanditselskab kan skatteyderen ofte nøjes med en kontant indbetaling, der er væsentlig mindre end det henlæggelses- eller indskudsbeløb, han får frigivet i anledning af investeringen. Hertil kommer som før nævnt, at den forlods afskrivning af disse midler ikke er begrænset til det beløb, skatteyderen hæfter for som kommanditist. Lovforslaget må ses på baggrund af disse forhold.

Loven skal efter forslaget have virkning for anskaffelser, der sker efter den 1. januar 1980. Der er dog gjort en undtagelse for den situation, hvor kommanditisten godtgør, at han før lovforslagets fremsættelse har indgået aftale om som kommanditist at erhverve anpart i et aktiv, og kommanditselskabet inden den 1. januar 1980 har truffet aftale om anskaffelse af dette aktiv, selv om anskaffelsen først sker efter 1. januar 1980.

Lovforslaget berører ikke kommanditisternes adgang til som hidtil at foretage forskudsafskrivninger på anpart i store aktiver, der endnu ikke er leveret eller – for bygnings vedkommende – ikke er fuldført. Heller ikke adgangen til at foretage ordinære afskrivninger, når levering m. v. har fundet sted, er berørt af lovforslaget. Dette vedrører alene den forlods afskrivning, der sker med investeringsfonds- eller etableringskontomidler, og frigivelsen af disse midler.

Lovforslaget vil medføre et umiddelbart merprovenu, idet der må antages at blive henlagt mindre til investeringsfonds og indskud mindre på etableringskonti end efter de gældende regler. Det er ikke muligt at udtale sig om omfanget af denne virkning.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til folketingets velvillige og hurtige behandling.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Jeg skal hermed tillade mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af selskabsskatte­loven. (Ændring af beskatningsprocenter).

(Lovforslag nr. L 53).

Udviklingstendenserne i den danske økonomi tegner sig ret mørke som følge af ener-